



Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg
1240 København K

Den 25. februar 2023

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 112 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg har stillet til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri den 30. januar 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Egge Rasmussen (EL).

Spørgsmål nr. 112 (Alm. del) fra Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

”Er ministeren enig med forskere i dyrevelfærd og dyreadfærd i, at halekupering af grise er et udtryk for, at man tilpasser dyret til systemet ved amputation af en større del af halen gennem afklipping i stedet for at systemet tilpasses, de dyr, der skal leve i det? Der henvises til indlægget ”Forskere i husdyr: Grisene mærker halekupering, og det er forkert, når landmænd siger, at det er til grisens eget bedste”, Politiken, den 16. januar 2018.”

Svar

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet en udtalelse fra Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Op gennem 1960’erne og 1970’erne blev den danske griseproduktion intensiveret, og grisebesætninger begyndte at opleve voldsomme problemer med halebid. Dette var et tegn på, at noget i nærmiljøet ikke længere var i overensstemmelse med grisenes behov, da stressede grise oftere bider hinanden i halerne. En intakt hale er således en vigtig dyrebaseret velfærdsindikator. På baggrund af de store problemer med halebid begyndte man i slutningen af 1970’erne at halekuperer grisene, hvilket således var en form for symptombehandling på de stressende forhold. Siden dengang er der dog kommet langt mere fokus på, at man skal blive bedre til at imødekomme dyrenes behov.

I 1994 blev rutinemæssig halekupering forbudt i EU. Forbuddet blev indført, fordi man ikke ønskede, at stress hos grise blev symptombehandlet med halekupering. Grise må dog stadig halekuperes, når en række betingelser er opfyldt netop for at undgå halebid. Senest i 2019 blev reglerne for halekupering skærpet i Danmark. De nuværende regler stiller i forlængelse heraf krav om, at der skal foreligge skriftlig dokumentation for halebid. Derudover skal besætningsejerne ved hjælp af en risikovurdering og handlingsplan – netop fordi halebid er tegn på forringet trivsel – finde og udbedre de faktorer i deres besætninger, som kan give anledning til, at grisene bider haler. Formålet med de danske regler er således, at grisenes forhold så vidt muligt skal forbedres med henblik på at undgå at symptombehandle med halekupering.

Der er dog ikke nogen tvivl om, at der stadig er store udfordringer med at undgå behovet for halekupering i de danske besætninger. Der foretages ikke en registrering af, om besætninger har halekuperede grise, men det er hovedsageligt stadig grise i specialproduktioner, der ikke halekuperes, f.eks. grise under Det Statslige Dyrevelfærdsmærke. Fødevarestyrelsen vurderer, at andelen af producerede grise med hele haler i de senere år har været under fem pct. På den baggrund har Fødevarestyrelsen også stort fokus på området.

For det første har Fødevarestyrelsen netop opdateret vejledningen om halekupering, som indeholder retningslinjer for, hvordan reglerne på området skal fortolkes og anvendes i praksis. Opdateringen betyder, at slagtegriseproducenterne skal skifte leverandør af smågrise, hvis de forventer at kunne holde grise med hele haler, mens deres smågriseleverandør kun kan levere halekuperede grise. Dette anses som et vigtigt skridt, da hensigten med reglerne udvandes, og fremdriften i antallet af grise med hele haler kompromitteres, hvis besætninger, der gradvist eller helt kan holde grise med hele haler, ikke modtager disse grise.

For det andet gennemfører Fødevarestyrelsen en stor kontrolkampagne med fokus på halekuperingsreglerne i første halvår af 2023, og styrelsen planlægger endnu en kontrolkampagne senere på året. I den forbindelse bliver de tilsynsførende klædt bedre på til at kontrollere reglerne end de tidligere har været. Det er Fødevarestyrelsens håb, at disse tiltag kan være med til at styrke, at halekuperingsreglerne fra 2019 fungerer efter hensigten.”

Jacob Jensen

/

Paolo Drostby